

Jaarverslag 2022

op koers

Vastgesteld door het bestuur op 8 mei 2023

Colofon

Stichting Drechtse Stromen

Secretariaat

E-mailadres

Website

Opgericht

Inschrijvingsnummer Kamer van Koophandel

Voorstraat 78

3311 ER Dordrecht

secr@drechtsestromen.net

www.drechtsestromen.net

14 april 2014

6049793

Inhoud

Inleiding	4
1. Organisatie	4
2. Ontwikkelingen	5
3. Activiteiten	6
4. Werkwijze	7
5. Strategisch samenwerking	7
Rijk.....	7
Provincie Zuid-Holland	7
6. Communicatie	8
Direct een-op-een	8
Nieuwsbrieven.....	8
Multimedia.....	8
7. Gemeenten	10
Alblasserdam	10
Advies aan huis.....	10
Bijeenkomsten	10
Dordrecht	10
Advies aan huis.....	10
Snel besparen.....	10
Bijeenkomsten	11
Opleidingen	11
Hendrik-Ido-Ambacht	11
Advies aan huis.....	11
Bijeenkomsten	11
Samen met de burens	12
Papendrecht.....	12
Advies aan huis.....	12
Sliedrecht	12
Advies aan huis.....	12
Bijeenkomsten	12
Zwijndrecht	12
Advies aan huis.....	12
Bijeenkomsten	12
8. Bedrijfsvoering	13

Overleg.....	13
Medewerkers.....	13
9. Financiën	14
Resultatenrekening toelichting.....	15
Bijlagen	16
A Afkortingen/ begrippen	16
B Coalitieakkoorden Drechtsteden 2022 – 2026	16
Alblasserdam	16
Dordrecht	16
Hardinxveld – Giessendam	17
Hendrik-Ido-Ambacht	17
Papendrecht.....	18
Duurzaamheid	18
Warmtetransitie	18
Uitvoering Regionale Energie Strategie (RES)	18
Consultatie raad	18
Sliedrecht	19
Duurzaamheid en energietransitie.....	19
Zwijndrecht	19
Energietransitie	19

Inleiding

In dit verslag wordt verantwoording afgelegd over het jaar 2022. Hierbij baseren wij ons op onze statuten, Koers 2021 – 2025 en de begroting 2022 en is alles afgezet tegen het jaar 2021, het begin van de nieuwe koers.

Het doel¹ van St Drechtse Stroom is in de Drechtsteden gericht op het bevorderen van

- Energiebesparingen en verantwoord gebruik van duurzame energie
- Lokale vormen van duurzame energieopwekking
- Burgerparticipatie in lokale vormen van duurzame energieopwekking

De organisatie wil dit bereiken door

- Het vergaren en delen van kennis over energiebesparing en het opwekken en gebruik van energie uit duurzame bronnen;
- Het geven van voorlichting over de lokale opwekking, energiebesparing en gebruik van duurzame energie;
- Overeenkomsten te sluiten of zelf activiteiten uit te voeren ter verbetering van de energie-efficiency van woningen, bedrijfspanden, scholen en andere gebouwen;
- Het oprichten van, deelnemen in of samenwerken met rechtspersonen met een aan het doel van de stichting verwante doelstelling, of een doel dat daartoe bevorderlijk kan zijn;
- Het sluiten van overeenkomsten die passen binnen de doelstellingen en alles dat daarmee in de ruimste zin van het woord verband houdt;
- Alle overige wettelijke middelen.

1. Organisatie

Het afgelopen jaar bestond het bestuur van de stichting uit

- Voorzitter Floor van de Velde
- Secretaris Rien Val
- Penningmeester Martien Blom

en algemeen bestuursleden

- Gert Jan Vogelaar (tot 7 februari)
- Hans de Jong
- Agnès Denie (sinds 6 december)

Verder bestond de organisatie uit

- 23 energiecoaches,
- vrijwilligerscoördinator Tom Harbers.
- Projectleider Ifor Schrauwen,
- communicatiemedewerkers Conny Taheij en William Nederpelt.

¹ Oprichtingsactie van de stichting 14 april 2014

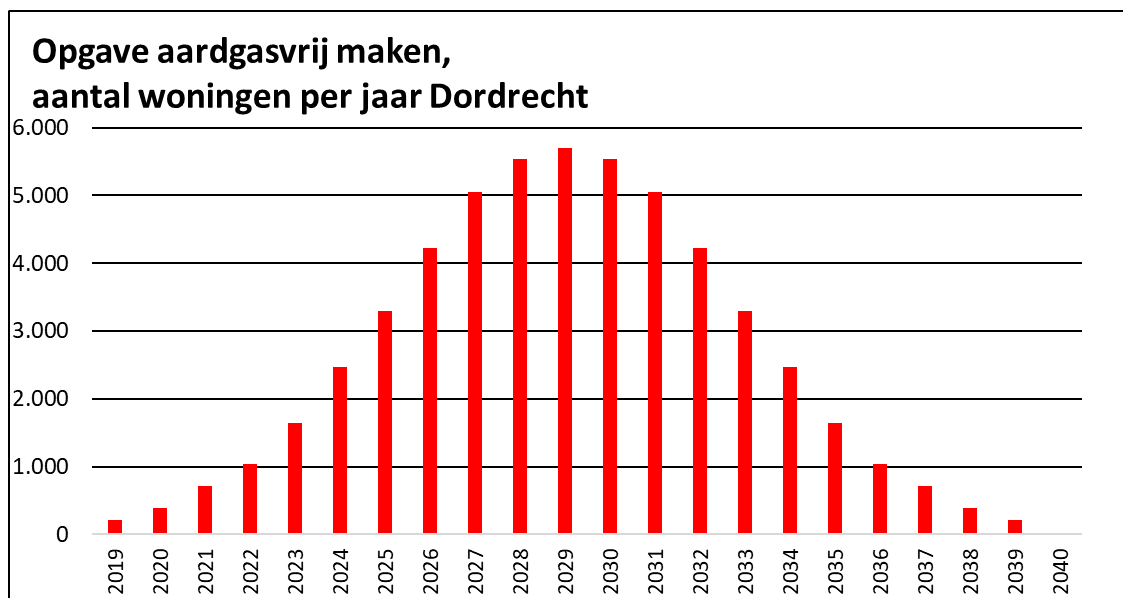
2. Ontwikkelingen

Het is een eufemisme om te stellen dat 2022 een turbulent jaar was. Op 24 februari brak de oorlog uit in Oekraïne. Deze oorlog heeft heel veel invloed gehad op de beschikbaarheid en daarmee de kosten van energie.

Stichting Drechtse Stroom staat voor het helpen van burgers bij de energietransitie: energie besparen en alleen duurzame energie gebruiken. Daarbij is het zaak, dat iedereen mee kan doen. Juist de mensen met de laagste inkomens verdienen extra aandacht. Ook zij hebben recht op comfort in hun huur- of koopwoning. Omdat zij onvoldoende middelen hebben om te investeren in energiebesparing is extra hulp nodig. Dat werd door de stijging van de energieprijzen extra duidelijk!

Begin 2022, nog voor de uitbraak van de oorlog, hebben we voor alle Drechtsteden een voorstel opgesteld voor de aanpak van het energieneutraal maken van de woningvoorraad in elke gemeente. Dit ter concretisering van hun warmtetransitievisies. Hierin wordt de aanleg van het warmtenet uiteengezet. Voor de gebieden waar het warmtenet niet komt en waar het warmtenet mogelijk na 2040 een optie is, wordt naar onze mening verder weinig aangegeven wat er moet gebeuren.

In ons voorstel wordt de hele woningvoorraad opgeknipt in kleine projectjes van ca. 100 woningen. In elke buurt zoeken de bewoners samen uit wat er het beste kan gebeuren. Ook een gefaseerde aanpak is mogelijk. In het model is erop gerekend, dat elk buurt drie keer aan de beurt komt, De eerste keer doen veel bewoners nog niet mee wellicht, of slechts op onderdelen. In de tweede beurt komt de grote groep aan de beurt. In de laatste beurt is er ook voor de resterende bewoners om nog mee te doen. Daarna gaat het gas er af.

Op 16 maart waren er gemeenteraadsverkiezingen. In 2021 en begin 2022 hebben wij daarom ons netwerk ingezet om energiesparing ook opgenomen te zien in de verschillende politieke akkoorden.

Deze verkiezingen hebben er in meerdere gemeenten toe geleid dat doelen zijn bijgesteld. Zo wil de gemeente Dordrecht 10 jaar eerder, nl. in 2040, energieneutraal zijn. Voor een overzicht van de energieparagrafen voor de verschillende gemeenten zie de [bijlage](#). Nadat de Corona-epidemie in haar laatste fase was gekomen aan het begin van de zomer konden we weer makkelijker bij mensen thuis energieadvies geven. Ook in 2022 lag het accent op 'Snel besparen', mensen adviseren en helpen met kleine maatregelen in huis en bewust te worden van het belang van energiebesparing. Met de gemeenten Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Papendrecht zijn hierover in 2021 en begin 2022 afspraken gemaakt. In het verlengde van de RRE, en de RREW (tot 1 juli). Die stonden in het licht van deze regelingen. Eind 2022 is ook een afspraak met Alblasterdam gemaakt.

Eind 2022 is in Dordrecht als eerste gemeente in Nederland het concept van de [Energiehulp](#) opgezet als vervolg op een pilot binnen Drechtse Stroom en de activiteiten van onze energiecoaches.

Sterk merk

Eind 2022 vierden we ons 10-jarig bestaan met een drukbezocht Energiecafé in de bibliotheek in Dordrecht. Te gast waren onder anderen drie wethouders van Zwijndrecht, Dordrecht en Hendrik-Ido-Ambacht. Zij gaven aan Drechtse Stroom te zien als een sterk merk, waar je niet meer omheen kunt in de regio. Alle inzet is nodig voor de energietransitie, benadrukten de wethouders.

Door de strategische keuze voor individueel advies over besparen en opwekken, maakt cluster 'Zon op andermans dak' na afsluiting van het project in Zwijndrecht geen onderdeel meer uit van onze activiteiten. De energiecoöperaties zorgen zelf voor de totstandkoming van hun projecten of brengen deze onder bij coöperatie Drechtse Energie.

3. Activiteiten

De eerdergenoemde doelen hebben geleid tot een clustering van onze activiteiten in

- **Snel besparen:** We helpen bewoners bewust te maken van het belang van energiebesparing en met het nemen van (kleine) maatregelen.
- **Iedereen doet mee:** Mensen met een kleine beurs zijn geholpen met energiebesparing, om te beginnen met snelle kleine maatregelen om direct hun energielasten omlaag te brengen. Waar mogelijk geven we hierover informatie.
- **Advies aan huis:** We helpen bewoners met een persoonlijk energieadvies over de aanpassing van hun huis met grotere maatregelen.
- **Samen met de burens:** Wij organiseren een aanpak samen met andere bewoners in een straat en buurt.

4. Werkwijze

Het afgelopen jaar heeft de organisatie op verschillende manieren gewerkt aan het realiseren van deze doelen, zoals

- Strategisch overleg, zodat de kennis van de organisatie kon worden gedeeld en ook de kennis van anderen kon worden opgehaald.
- Groepsbijeenkomsten voor bewoners en voor coaches, waarin kennis werd gedeeld en opgehaald.
- Communicatie met de inwoners, via social media, spreekuren, markten en social media zodat zij al zelf aan de slag konden gaan met energiebesparingsactiviteiten.
- Individuele adviezen (op verzoek) bij inwoners.
- Module energiebesparing als onderdeel van cursus Schulphulpverlening.
- Samen met de burens-project in Hendrik-Ido-Ambacht.
- Workshops voor huurders in Alblasterdam.
- [Energiecafé](#) i.v.m. 10-jarig bestaan Drechtse Stroom.

5. Strategisch samenwerking

Om de doelen van de organisatie te verwezenlijken werkte Drechtse Stroom samen met en in verschillende organisaties, zoals

- Lid van het Programmaraad Energietransitie
- Smart Delta Drechtsteden.
- Lid van het communicatieoverleg Drechtsteden.
- Platform Duurzaam Dordrecht.
- Coöperatie Energie Samen en Hoom
- Platform Duurzaam Ambacht.
- Coöperatie Drechtse Energie
- Het Vogelnest, Dordrecht
- De Buitenwacht, Dordrecht

De lobby richting de verschillende politieke partijen vanwege de gemeenteraadsverkiezingen heeft (zonder dat dit duidelijk aanwijsbaar) is geresulteerd in verschillende politieke programma's die allemaal uitdrukkelijk besparen als belangrijk doel zien. Besparen vanuit milieu- en/ of inkomensoverwegingen (succes heeft namelijk meerdere ouders).

Rijk

Naar aanleiding van de RRE en de RREW is vanaf 2020 de aandacht deels verschoven van grote naar de kleine maatregelen. Dat heeft bijgedragen aan meer bewustzijn en een direct positief effect op de energielasten voor velen.

Provincie Zuid-Holland

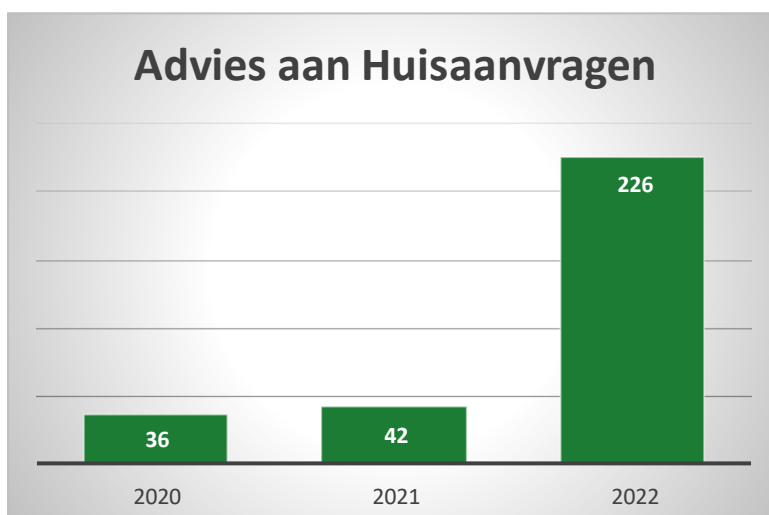
Onze opdracht van de provincie Zuid-Holland gericht op het tegengaan van energiearmoede gaf aanleiding tot het voeren van diverse gesprekken met provincie Zuid-Holland en TNO om tot een betere aanpak te komen in de hele provincie.

6. Communicatie

Kijkend naar de maatschappelijke opgave in een gebied met bijna 270.000 inwoners en een veelheid van bedrijven beschikten wij over verschillende mogelijkheden voor communicatie.

Direct een-op-een

- Hiervoor bezochten wij inwoners op afspraak
- Waren we aanwezig op verschillende manifestaties/ inloopdagen.
- Hielden we diverse spreekuren.

Nieuwsbrieven

- Samen met Drechtse Energie is regelmatig een nieuwsbrief uitgebracht naar ruim 1300 volgers.

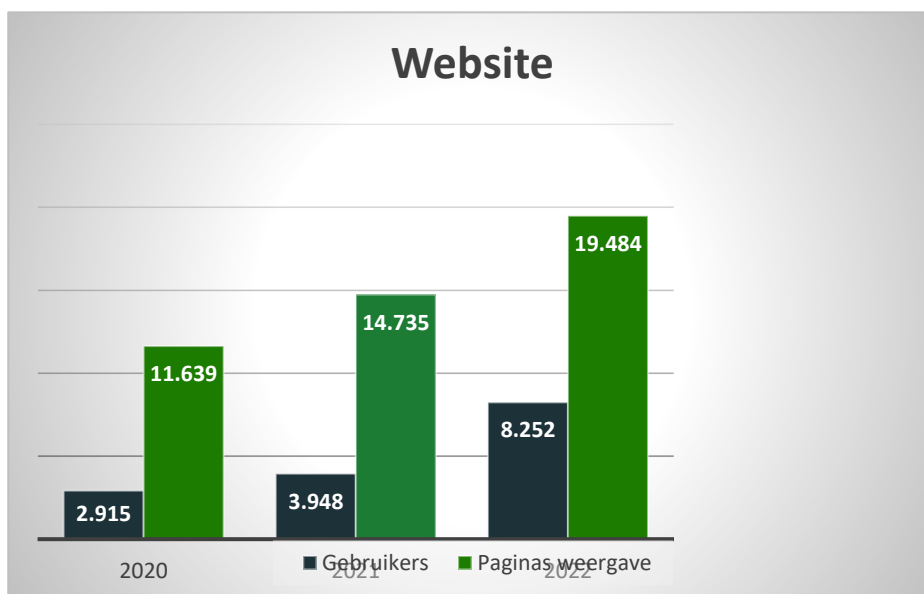
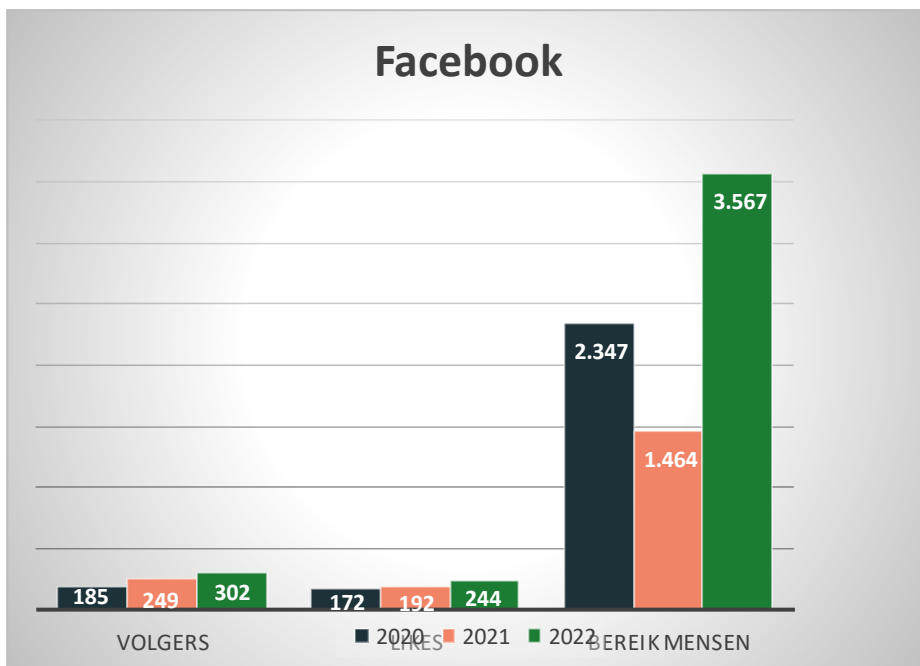
Groepsvoorlichting

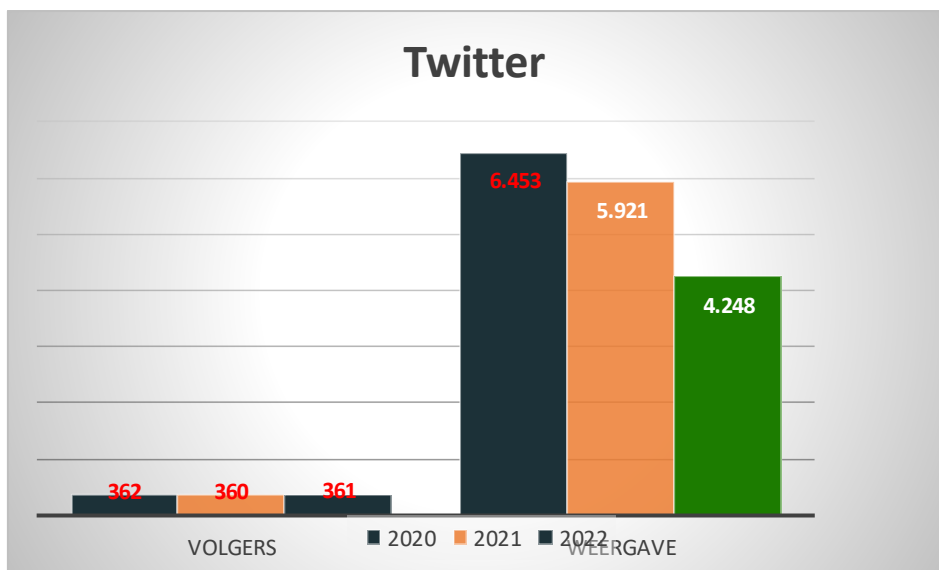
- Via energiecafés.
- Samen-met-de-buren bijeenkomsten.

Multimedia.

- Door gebruik te maken van onze eigen sociale mediakanalen,
 - o Gericht op de andere stakeholders in het veld
 - o Gericht op inwoners en bedrijven
- Door berichten van andere organisaties die in de energietransitie actief zijn te delen.

We zien een fors toegenomen belangstelling voor de website en bereik via Facebook en LinkedIn (zie hieronder).

7. Gemeenten

Alblasserdam

Advies aan huis

Er zijn 5 adviesaanvragen ingediend, waarvan er drie op 31 december waren afgehandeld.

Bijeenkomsten

- 1 november, deelname aan informatiemarkt Alblasserdam Vitaal in de Oude Bibliotheek.
- 21/ 22/23 - november, presentatie workshop voor huurders van Woonkracht10.

Dordrecht

In het afgelopen jaar was er veel vraag naar individuele adviezen. Daarom is extra ingezet op de werving van energiecoaches.

Advies aan huis

Mede onder druk van de toegenomen energieprijzen is de vraag naar energieadviezen voor isolatie van de woning fors toegenomen, tot 150 aanvragen, waarvan er 77 zijn afgehandeld. De wachttijd is, vooral aan het begin van de winter ontstaan.

De huisbezoeken hadden vooral betrekking op complete adviezen over isolatie en verwarming. Voor een deel ging het om adviezen over de kleine maatregelen, zowel aan eigenaren als huurders.

Snel besparen en iedereen doet mee

In het kader van de opdracht van Dordrecht hebben we de nodige activiteiten ondernomen. Door de omstandigheden zijn een aantal activiteiten wat minder uit de verf gekomen. De individuele adviezen voor kleine maatregelen zijn ingehaald door de acties van de energieconciërges, waarbij naast adviezen ook zaken als tochtstrips gelijk werden aangebracht. De aandacht is daardoor verschoven naar de organisatie van de diverse bijeenkomsten.

Na de succesvolle start van de opdracht van de provincie Zuid-Holland is de aanpak van Drechtse Stroom als onderdeel opgenomen in de opdracht voor de RREW van de gemeente Dordrecht. Hiertoe zijn een aantal energieconciërges aangesteld om de bewoners niet alleen van advies te voorzien in maar ook de bijbehorende voorzieningen daadwerkelijk aan te brengen. Hier bleek de nodige belangstelling voor te bestaan.

Onderdeel van de aanpak was, het beschikbaar stellen van huisadressen door ketenpartners zoals welzijnsinstellingen en woningcorporaties. Dat vergde voor hen voor een extra inzet die vaak niet beschikbaar was. Door ervoor te zorgen dat contacten niet alleen via de hen tot stand hoefden te komen, maar dat bewoners zich ook zelf mochten melden, leidde tot positieve resultaten. In totaal konden in 124 bewoners worden geholpen met energiebesparingsadviezen.

Intussen is deze aanpak omgezet in een nieuwe startup: 'Energiehulp.nl'. De energieconciërge heet voortaan energiehulp. Op een centrale website kunnen bewoners uit de deelnemende gemeenten zich aanmelden. In deze regio zijn dat in 2022 Dordrecht en Papendrecht. De aanpak staat ervoor open dat ook andere gemeenten in Nederland zich aanmelden om mee te doen.

Bijeenkomsten

Wij hebben deelgenomen aan 7 duurzaamheidsmarkten en buurt evenementen:

- Opruimdag/ energiemarkt in Stadspolders, 30 maart
- Energiemarkt Crabbehof, 18 mei
- Opruimdag/energiemarkt Krispijn, 15 juni
- FNV-bijeenkomst, bibliotheek Stadspolders, 21 september
- Dordtse informatiemarkt in de pop-up-winkel op de Statenplaats op 15 oktober
- In november vierden we ons 10-jarig bestaan met een drukbezocht energiefcafé in de Bibliotheek AanZet.

Opleidingen

Na de stilstand in voorgaande jaren is in 2022 de cursus Schuldhulpverlening op het Da Vinci College weer gestart. Hier hebben wij viermaal de module voor energiebesparing verzorgd. In 2023 wordt dit voorgezet.

Hendrik-Ido-Ambacht

Advies aan huis

Er zijn 22 adviesaanvragen ingediend, waarvan er 14 op 31 december waren afgehandeld.

Bijeenkomsten

- In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen is in een stand bij winkelcentrum De Schoof de noodzaak van energiebesparing onder de aandacht gebracht.
- We zijn in juni gestart met een tweewekelijks inloopspreekuur in 'de huiskamer van de wijk' en in De Ark.

Zichtbaar werd dat het aanbod om daadwerkelijk kleine voorzieningen als radiatorfolie en tochtstrippen aan te brengen op veel belangstelling mag rekenen, wat leidt tot meer vraag naar de energiecoaches. En vanaf het najaar 2022 de Energiehulpen.

Samen met de burens

Piet Heinstraat

In 2022 zijn we gestart met het project Piet Heinstraat e.o, een vervolg op het project Evertsenstraat. Er waren voldoende signalen om dit vervolg op te starten. De eerste startbijeenkomst werd goed bezocht. Vervolgens bleken er echter onvoldoende bewoners mee te willen doen aan het vervolg, waarmee er onvoldoende basis was om het project voort te zetten.

Papendrecht

Snel besparen

In Papendrecht is het dit jaar moeilijk gebleken om voldoende vrijwilligers aan ons te binden om de afgesproken wijkaanpak van de grond te krijgen. Daarmee is de aandacht verschoven naar het geven van individuele adviezen in het kader van Advies aan huis.

Advies aan huis

Er zijn 23 adviesaanvragen ingediend, waarvan er 15 op 31 december waren afgehandeld. De Papendrechtse energiecoach heeft in haar omgeving de nodige mensen van een advies kunnen voorzien. Er zijn ook energiecoaches geworven.

Sliedrecht

Advies aan huis

Er is één adviesaanvraag ingediend, deze was op 31 december nog niet afgehandeld.

Bijeenkomsten

Er is in het najaar drie keer geparticipeerd in de pop-up store op de Kerkstraat.

Zwijndrecht

Advies aan huis

Er zijn 25 adviesaanvragen ingediend, waarvan er 15 op 31 december waren afgehandeld.

Zon Op Andermans Dak

EBLO: Het werven van voldoende kandidaten voor de afname van de zonnepanelen is goed gelukt. De eerder beschikbare ruimte bij EBLO is echter komen te vervallen. De combinatie met de nieuwe sprinklerinstallatie en zonnepanelen was te zwaar voor de draagconstructie van het dak.

Bijeenkomsten

- Op 9 februari is voor St. Diverz een workshop verzorgd voor huurders.
- Op 10 maart is meegewerkt aan een actie om besparingsdozen uit te delen aan bewoners van de Grote Beerstraat.

8. Bedrijfsvoering

Drechtse Stroom werkt nauw samen met Energie Samen. Zij verzorgen trainingen voor de energiecoaches en beschikken over een applicatie waarin de administratie van energieadviezen e.d. goed kan worden verwerkt.

Daarom is overgegaan naar deze vorm van administratie. Net zoals dat in 2021 MS Office, inclusief Teams is aangeschaft.

Al met al is er een grote slag geslagen met deze professionalisering. De kinderziektes zijn veelal opgelost.

Deze nieuwe hulpmiddelen zorgen er ook voor dat er op meer manieren kon worden samengewerkt. Hybride werken is ook bij Drechtse Stroom is doorgevoerd.

Intern overleg vond meestal plaats op de locatie van GSC/ODS, een voetbalvereniging die als trendsetter in de regio functioneert gelet op energiebesparing en opwekking. De door ons gebruikte materialen werden vanaf eind 2022 opgeslagen bij St De Buitenwacht in Dordrecht.

De kennisbank is al in 2021 geïntegreerd in de website. De door de organisatie en de coaches verzamelde kennis wordt op deze manier voor iedereen beschikbaar gesteld.

Overleg

Maandelijks was er een projectoverleg en bestuursoverleg. Ook de communicatiemedewerkers nemen hieraan deel.

Daarnaast kent elke activiteitencluster zijn eigen overleg.

Afgelopen jaar is ook nog een paar keer een breed intern samenzijn geweest.

Medewerkers

In 2022 waren er 23 energiecoaches actief, deels in opleiding.

- 1 Alblasterdam
- 11 Dordrecht
- 0 Hardinxveld - Giessendam
- 5 Hendrik - Ido - Ambacht
- 2 Papendrecht
- 0 Sliedrecht
- 4 Zwijndrecht

In 2022 zijn er twee medewerkers (in deeltijd) verbonden geweest aan de organisatie. Verder is er een afspraak met freelancers over de communicatie.

9.Financiën

Afgelopen jaar stond nog in de schaduw van corona. Wel waren we in staat om onze aandacht weer volledig op de projecten en overige (advies)werkzaamheden te richten.

Balans 31 december 2022 en toelichting

BALANS			31-dec-22	
Vlottende activa			Projectverplichtingen	
Investing website	3.050		geen	0
Afschrijving	-2.033	1.017		
Liquide middelen			Crediteuren	
Kas	59		Zin Zaken VvE's	5.808
Bankrekening	21.307		Vrijwilligers adviezen	800
Spaarrekening	20.005	41.371	Belastingdienst BTW	353
			ZinZaken subsidie Zon	6.000
				12.961
Vorderingen			Eigen Vermogen	
RREW Papendrecht	1.706		Reserve projecten	7.500
Vorderingen adviezen	1.000	2.706	Voorziening opleiding	5.000
			Reserve indirect	7.500
			Garantiefonds	10.000
			Kapitaal (was 2037,37)	2.132
				32.132
Totaal	45.093	45.093	Totaal	45.093

- De liquiditeit is ruim voldoende om aan de uitstaande (project-)verplichtingen te voldoen.
- De reserves zijn door de uitvoering/afroding van alle projecten ruim € 14.000 gestegen.
- Inmiddels (eind januari 2023) zijn alle op de balans genoemde Vorderingen en schulden (Crediteuren) ontvangen, waardoor het eigen vermogen volledig als liquide middelen beschikbaar is.

Het eigen vermogen is verdeeld/ bestemd:

- Reserve nieuwe projecten € 7.500
- Voorziening voor opleiding/bijsscholing € 5.000
- Reserve indirecte kosten € 7.500
- Garantiefonds € 10.000
- Dagelijks werkvermogen € 2.132
- Totaal, eigen vermogen € 32.132 (was € 18.037)

Resultatenrekening toelichting

RESULTATENREKENING			2022		
<i>(directe) kosten</i>			<i>omzet</i>		
Advies/Foto-kosten (vwl)	5.600		Donaties	2.448	
Blok voor Blok	2.250		Advies/foto-omzet	7.873	
EnergieArmoede	3.000		Blok voor blok	3.375	
RREW Vogelnest	30.000		EnergieArmoede	5.400	
RREW Dordrecht	11.440		RREW Vogelnest	30.000	
RREW Papendrecht	0		RREW Dordrecht	15.180	
RREW Hendrik Ido Ambacht	4.000		RREW Papendrecht	0	
Zon op Andermans Dak	24.220		RREW Hendrik Ido Ambacht	5.620	
Afrondingen BTW	4	80.514	Zon op Andermans Dak	24.220	94.116
<i>(indirecte) kosten</i>					
Bankkosten	197		Intrest	2	2
Secretariaat/Administratie	1.709				
Verzekeringen	656				
Automatisering (Econobis)	1.675				
Bestuur	1.087				
Huur ruimten	843				
Abonnementen	50				
Communicatie (regulier)	4.023				
Opleiding etc	2.252	12.494			
Afschrijving website invest.	1.017	1.017	Resultaat (winst)	-94	-94
	<u>94.024</u>	<u>94.024</u>		<u>94.024</u>	<u>94.024</u>

Het boekjaar is afgesloten met een positief resultaat. Omdat in bovenstaande overzicht toevoegingen aan reserveringen en opleidingsvoorzieningen zijn verwerkt oogt het resultaat gering, maar bij de voorgaande verklaring van de balans is al genoemd dat ons eigenvermogen met € 14.000 is gestegen

De **directe projectkosten** bedroegen (inclusief looncalculatie) ruim € 80.000 en **de omzet** ruim € 94.000. De projecten hebben gezorgd voor een kostendekking,

De **indirecte kosten** waren (bijna) € 12.500 en de afschrijving ruim € 1.000, zodat er een goed resultaat is gerealiseerd.

Bijlagen

A Afkortingen/ begrippen

- Regeling Reductie Energiegebruik (RRE)
- Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW)
- Regionale Energie Strategie (RES)

B Coalitieakkoorden Drechtsteden 2022 – 2026

Alblasserdam

Alblasserdam volgt de uitgangspunten van de Regionale Energiestrategie en Warmtevisie en blijven zelf ook het goede voorbeeld geven. Zij gaan hun eigen (maatschappelijk) vastgoed gefaseerd verduurzamen en daarbij optimaal gebruik maken van de beschikbare subsidiemogelijkheden, omdat een energietransitie inzet van iedereen vraagt gaan ze in gesprek met bedrijven, organisaties, verenigingen en inwoners over hun aandeel en hebben zij oog voor de betaalbaarheid van deze transitie.’

Dordrecht

In Dordrecht zijn 16.000 woningen met een slecht energielabel. Met de woningcorporaties en particuliere huiseigenaren gaan ze vaart maken om dit aan te pakken. Dat willen en moeten ze samendoen. De investeringen zijn hoog, de materialen zijn schaars en er is een tekort aan goed gekwalificeerde werknemers.

De energietransitie is nog voor veel mensen een vaag begrip. Bewoners en ondernemers weten soms niet goed wat zij kunnen bijdragen. We besteden daarom veel aandacht aan uitleg, hulp bij energiebesparende maatregelen en het wegnemen van drempels om meer energiebewust te leven en te werken. Daarvoor zetten ze bijvoorbeeld de energieconciërges in en maken ze graag gebruik van Energiecoaches. De energietransitie zien we ook als een sociale uitdaging. De urgentie is het grootst in wijken waar verouderde woningen zijn met een slecht energielabel. De bewoners van die wijken hebben vaak weinig geld om maatregelen te nemen en worden geconfronteerd met hoge energierekeningen. Daarom willen we energiearmoede vroegtijdig signaleren. Via de Sociale Dienst Drechtsteden en de sociale wijkteams kunnen we mensen ondersteunen. Niet alleen met maatregelen aan de woning, maar ook met informatie over hoe ander (stook)gedrag kan helpen de kosten naar beneden te krijgen.

Windmolens en zonnepanelen zien ze overal, dus ook in Dordrecht. Ze geven uitvoering aan zonneprojecten via hun Zonoffensief. Maar hier hebben ze nóg een troef: het warmtenet als duurzamere energiebron. Vanuit een centrale plek wordt het warme water vervoerd naar wijken en woningen. HVC beheert de warmtebron en het warmtenet in Dordrecht. Ze onderzoeken samen met HVC de mogelijkheden om het afval slimmer te benutten en het gebruik van het warmtenet verder te vergroten.

Daarnaast voeren ze het gesprek over het verder verduurzamen van het warmtenet door geothermie. Ze gaan in gesprek om kosten voor(nieuwe) gebruikers voor aansluiting op het warmtenet zo laag mogelijk te houden, zodat dit een aantrekkelijk alternatief wordt.

Bedrijven zijn wettelijk verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen. Zij hebben ook aandacht voor verenigingen, maatschappelijke organisaties en verenigingen van eigenaren die willen verduurzamen. Ze gaan hierbij helpen met goede voorlichting en hulp bij

de uitvoering. Voorlichting is ook heel belangrijk bij het voor elkaar krijgen van de zero-emissiezone in het centrum van de stad. Dat willen ze in 2026 realiseren. Hiermee dragen ze bij aan verduurzaming van de mobiliteit, een betere logistiek en vermindering van het autoverkeer in de stad.

De besluitvorming wordt voorbereid op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde routekaart, in nauwe afstemming met onder andere de ondernemers in de binnenstad. Ze besteden speciale aandacht aan de zelfstandige ondernemer om te voorkomen dat invoering van de zero-emissiezone hen voor onoverkomelijke problemen stelt. Als gemeente geven ze het goede voorbeeld. Door verduurzaming van gemeentelijke gebouwen, het stimuleren van het gebruik van fiets en openbaar vervoer bij onze medewerkers en door bij inkoop van producten en diensten te toetsen op duurzaamheidsaspecten. Als de kosten in dat geval hoger zijn, maken zij dat transparant.

Hardinxveld – Giessendam

Zij zetten haalbaar en betaalbaar in op een duurzame gemeente. Uitgangspunt is dat inwoners, ondernemers en de gemeente zoveel mogelijk in hun eigen energiegebruik kunnen voorzien. Zij realiseren zich dat dit een langdurige en ingewikkelde opgave is. Ze willen meewerken aan mogelijkheden die goed zijn voor toekomstige generaties inwoners. Dat betekent werken aan klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit. Ze kijken naar mogelijkheden voor gebruik van zonne-energie en naar energiebesparing in bestaande woningen, zowel huur als koop. Hun inwoners voorzien ze van goede informatie en zij wijzen hen op energiebesparende mogelijkheden en subsidies, zodat zij goede keuzes kunnen maken. Alle energie die we met elkaar besparen hoeft immers niet te worden opgewekt of gebruikt. Ze wegen af welke mogelijkheden passen in de gemeente, bij de omgeving en bij het dorps karakter.

Ze zijn geen voorstander van windenergie binnen de gemeentegrenzen. Ze volgen de ontwikkelingen en planvorming rond windmolens bij (naburige) gemeenten. Daarnaast kijken ze naar mogelijkheden voor toepassing van nieuwe energietechnieken. In het gemeentelijke vastgoed gebruiken ze de logische momenten van onderhoud om duurzaam te vernieuwen. Zo trekken onderhoud en duurzaamheid samen op. De eerste prioriteit is om te voldoen aan de eisen van het voorgeschreven energielabel voor onze gemeentelijke gebouwen. De ontwikkeling van het huis van de gemeente loopt gelijk op met de duurzaamheidsopgave.

Hendrik-Ido-Ambacht

Energietransitie en CO₂-reductie Ze moeten de verandering van het klimaat tegengaan door de uitstoot van CO₂ te verlagen. In de vorige bestuursperiode zijn de Regionale Energie Strategie (RES) en de Transitievisie Warmte (TVW) vastgesteld. Deze zijn voor hen de basis van hun aanpak. Zij effectueren de RES en de TVW en voeren deze uit. Ze zetten vooral in op zonnepanelen. Daken van grote bedrijven en van gemeentelijk vastgoed zijn daarbij kansrijk. Ze onderzoeken de mogelijkheden om het warmtenet daar waar mogelijk in te zetten als eerste energiebron.

Het is belangrijk dat een duurzame warmtebron voor het warmtenet wordt gerealiseerd. Belangrijk daarbij is dat ze de vraag naar energie verkleinen door energiebesparing. Alles wat je niet gebruikt, hoef je immers niet op te wekken. We onderzoeken de mogelijkheden van subsidies hierbij.

Er komen geen windmolens of grote zonneparken in Hendrik-Ido-Ambacht. Ze zien dat steeds meer mensen en bedrijven moeite krijgen om hun energierekening te betalen. Soms kunnen schrijnende situaties ontstaan. Ze proberen energiearmoede zoveel als mogelijk tegen te gaan. Zij dagen inwoners en bedrijven uit en stimuleren hen om duurzaamheidsmaatregelen te nemen. Zij leggen hen geen verplichtingen op, maar stimuleren hen om haalbare en betaalbare maatregelen te nemen.

Papendrecht

Ook Papendrecht gaat overschakelen op duurzame energiebronnen. Dat zijn wel lange termijn trajecten. Ze verliezen daarbij de haalbaarheid en betaalbaarheid niet uit het oog. Op korte termijn ondernemen ze diverse acties. Denk aan het besparen van energie, stimuleren van de isolatie van woningen, gebruik van zonnepanelen en elektrisch vervoer. Op termijn moeten alle woningen van het gas af. Dit is voor iedereen een grote opgave. Een andere grote opgave is het opwekken van

voldoende duurzame energie om energieneutraal te kunnen worden. Ze staan open voor het toepassen van andere, meer innovatieve, vormen van duurzaamheid.

Duurzaamheid

Zij stimuleren het nemen van allerlei duurzaamheidsmaatregelen. Door hoge energieprijzen is de ontvankelijkheid bij inwoners om hier iets aan de te doen groot. De terugverdientijd bij het doen van investeringen in isolatie en zonnepanelen is ook veel korter dan een paar jaren geleden. Er zijn voor hen wel grenzen.

Zo willen ze geen windturbines in of vlak bij onze gemeente. Ze willen niet méér grote velden met zonnepanelen. Ze wijzen bedrijven op het nut van zonnepanelen op daken. Ze bereiden zich voor om van het aardgas af te gaan en houden onze ogen en oren open voor de ontwikkeling van nieuwe innovatieve technieken. Denk bijvoorbeeld aan de mogelijkheid van geothermie en groen (waterstof)gas. Ook nieuwe regels van het Rijk, zoals rond (hybride) warmtepompen en de Wet collectieve warmte, zullen moeten worden vertaald naar de Papendrechtse situatie.

De aanleg van warmtenetten bij de herbouw van de wijk Kraaihoek en bij ander woningbezit van Woonkracht10 zetten ze de komende jaren voort.

Bij dit alles is heldere en overzichtelijke voorlichting voor inwoners van het grootste belang.

Warmtetransitie

Bij de warmtetransitie hebben zij als gemeente een regierol. Die kunnen we alleen invullen als ze vanuit het Rijk hulp krijgen voor extra budget en menskracht. Die bijdrage bepaalt in hoge mate in welk tempo ze als gemeente kunnen handelen. Zij zijn voorstander van energieneutraal bouwen, waarbij zowel op warmte als koeling wordt gelet. De kansen voor innovatie en werkgelegenheid lijken daarbij op voorhand groot.

Uitvoering Regionale Energie Strategie (RES)

Het gaat bij de RES om maatregelen die ze als regio moeten nemen om voldoende groene energie op te wekken om energieneutraal te kunnen worden. Daar zien wel ook meteen een verbinding met duurzaamheid. Zij stimuleren en nemen maatregelen om het verbruik van fossiele energie aan banden te leggen of energie op een duurzamere wijze te produceren. Zij volgen nauwgezet de experimenten en innovatieve vormen rond energieopwekking, zoals waterstoftoepassingen

Consultatie raad

Ook duurzaamheid is een groot thema waarbij de gemeenteraad nooit uitgebreid integraal heeft stilgestaan. In alle verkiezingsprogramma's heeft het thema uitgebreid aandacht gekregen, zodat het zich lijkt te lenen voor een integrale consultatie. Duurzaamheid heeft overigens een fysieke en sociale component, zoals ook opgenomen in de Omgevingsvisie. We gaan graag het gesprek met de gemeenteraad over het Programma Duurzaamheid, waarbij een koppeling wordt gemaakt tussen de doelen op de langere termijn en concrete acties die daaruit vloeien op korte termijn.

Sliedrecht

Duurzaamheid en energietransitie

De ingezette richting voor wat betreft duurzaamheid en energietransitie wordt gehandhaafd. De vastgestelde RES en de Regionale Adaptatie Strategie (RAS) en TVW worden verder uitgewerkt. De energietransitie (uitrol warmtenet, aardwarmte, etc.) vraagt om een voor iedereen haalbare, betaalbare en begrijpelijke aanpak. Keuzevrijheid en het voorkomen en tegengaan van energiearmoede blijft voor op staan. De oorlog in Oekraïne benadrukt de afhankelijkheid van aardgas op een pijnlijke manier.

Geothermie (aardwarmte) is een mogelijke oplossing als duurzame warmtebron, maar veiligheid en leveringszekerheid zijn altijd belangrijker dan snelheid. De overige duurzame energie wordt bij voorkeur opgewekt op de (bedrijfs)daken en in restruimtes (geluidswallen

en groenstroken naast infrastructuur), niet door middel van windmolens en grootschalige zonneweides.

Zonne-energie op de (bedrijfs)daken, verduurzaming van bedrijven en het opzetten van energiecoöperaties moeten gestimuleerd worden. Sliedrecht staat voor dezelfde uitdagingen als de regio. Daarom wordt er ook op dit onderdeel efficiënter samengewerkt in de regio, waarbij vraaggericht werken vooropstaat.

Zwijndrecht

Energietransitie

In de RES 2030 en in de transitievisie warmte hebben ze met de regio heldere doelstellingen geformuleerd over de besparing van energie, duurzame opwekcapaciteit en over hoe ze de woningen in Zwijndrecht duurzaam kunnen verwarmen.

In deze periode gaan ze concreet aan de slag met de uitvoering. Een belangrijke uitdaging is daarbij het ontbreken van afdoende structurele financiering van het Rijk. Toch laten ze zich daardoor niet beperken. Ze zetten vol in op energiebesparing. Dat doen ze door zelf het goede voorbeeld te geven met de verduurzaming van het eigen vastgoed, wagenpark en door stimuleringsregelingen, bewustwordingscampagnes, natuur- en duurzaamheidseducatie en actiedagen voor inwoners, verenigingen en bedrijfsleven te intensiveren.

Daarnaast maken ze steeds scherpere afspraken met woningbouwcorporaties over het verduurzamen (isoleren) van hun bezit en ondersteunen ze particulieren en verenigingen van eigenaren intensiever, onder andere met de 'goed wonen' lening. Ze willen ook een concrete bijdrage leveren aan de doelstelling om duurzame opwekcapaciteit te realiseren. Ze stimuleren zon op dak. Met betrekking tot het loskoppelen van woningen van het aardgas, zetten ze nu concrete stappen in de wijken Walburg, Stationskwartier en een deel van Kort-Ambacht (bijvoorbeeld door aansluiting op het warmtenet). Voor de overige buurten gaan ze met hun inwoners in de buurten en wijken aan de slag. Ze willen samen met hen tot een perspectief per buurt komen, met acties voor het hier en nu en een pad naar het uiteindelijke toekomstbeeld. Ze lobbyen bij het Rijk voor voldoende financiering en zijn in de tussentijd scherp op subsidiekansen om tot verdere versnelling te komen